

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 9CoCsp/18/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2217200725
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 07. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Bibiána Ťažiarová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2020:2217200725.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Bibiána Ťažiarová a sudcov: JUDr. Martin Holíč a Mgr. Renáta Gavalcová, v právnej veci žalobcu: Československá obchodná banka, a.s., IČO: 36 854 140, so sídlom Bratislava, Žižkova 11, zastúpeného splnomocnencom: HMG LEGAL, s.r.o., IČO: 35 885 459, so sídlom Bratislava, Červeňova 14, proti žalovaným: 1. Q. C., nar. XX.X.XXXX, bytom A. I., J. XXXX/XX, 2. X. C., nar. XX.X.XXXX, bytom A. I., J. XXXX/XX, o zaplatenie 1.195,76 Eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu a žalovaných proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda č. k. 9Csp/17/2017 zo dňa v spojení s opravným uznesením č. k. 9Csp/17/2017-160 zo dňa 5. augusta 2019, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd odvolacie konanie o odvolaní žalobcu **z a s t a v u j e**.
- II. Odvolanie žalovaných voči II. výroku napadnutého rozsudku v spojení s opravným uznesením **o d m i e t a**.
- III. Vyhovujúci I. výrok **m e n í t a k**, že žalobu **z a m i e t a**.
- IV. Žalovaným 1. a 2. **n e p r i z n á v a** nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom v spojení s opravným uznesením označených v záhlaví súd prvej inštancie I. výrokom uložil žalovaným zaplatiť spoločne a nerozdielne žalobcovi sumu 1.080,76 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,25 % ročne zo sumy 995,82 Eur od 1.5.2014 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku, II. výrokom vo zvyšku žalobu zamietol, III. výrokom priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania voči žalovaným v rozsahu 34,22 %.

2. Rozhodnutie súd prvej inštancie odôvodnil právne aplikáciou ust. 52 ods. 1, 2, 3, § 53 ods. 1, 3 písm. a), 4, § 54 ods. 1, 2, § 121 ods. 3, § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, s poukazom na procesné ustanovenia 255 ods. 2, § 262 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku.

3. Súd prvej inštancie vychádzal zo skutkových zistení, že dňa 11.9.2007 uzavreli strany zmluvu o povolenom prečerpaní na bežnom účte na základe žiadosti žalovaných pod číslom 002529029R do výšky limitu úverového rámca 995,82 Eur. Oznámením o zosplatnení úveru zo dňa 1.5.2014 žalobca oznámil zosplatnenie úveru dňom 30.4.2014 a vyzval ich na zaplatenie dlžnej sumy vo výške 1.195,76 Eur vrátane príslušenstva do 11.5.2014.

4. Právne uzavrel, že žalovaní mohli úver čerpať odo dňa 11.9.2007, zmluvné strany si dohodli výšku úrokovej sadzby a sadzbu úroku z omeškania v zmysle obchodných podmienok pre povolené

prečerpanie bežného účtu. Nedodržali dohodnuté zmluvné podmienky, z toho dôvodu žalobca dňa 30.4.2014 určil splatnosť úveru v súlade s článkom IX. ods. 1 písm. e) Všeobecných zmluvných podmienok. Nárok žalobcu je opodstatnený v sume 1.080,76 Eur, pozostávajúca z istiny 995,82 Eur a úrokov z úveru do zosplatenia vo výške 81,21 Eur, úrok z omeškania do zosplatenia 3,73 Eur, úrok z omeškania vo výške 8,25 % ročne zo sumy 995,82 Eur od 1.5.2014 do zaplatenia. Vo zvyšku žalobu zamietol, čo do úroku z úveru 18,90 % ročne zo sumy 995,82 Eur od 1.5.2014 do zaplatenia ako aj poplatkov 115,- Eur za upozornenie a výzvy, ktoré neboli dohodnuté v zmluve, a to z dôvodu, že istina je suma poskytnutých finančných prostriedkov veriteľom vo forme úveru a zmluvné úroky sú vždy splatné spolu so záväzkom vrátiť použité finančné prostriedky, tj. spolu s istinou. Doba splatnosti úrokov sa tak zhoduje s dobou splatnosti úveru. Žalobca ako veriteľ nemohol oprávnenie žiadať od žalovaných zmluvné úroky aj po splatnosti úverovej istiny. Po vyhlásení celého úveru za splatný dňa 30.4.2014 sa istina úveru ďalej zmluvne neúročí, žalobcovi prislúchajú len úroky z omeškania. Uvedené vyplýva z podstaty zmluvného úveru, ktorý je odplatom za užívanie finančných prostriedkov, ktoré sa poskytujú veriteľovi do doby splatnosti. Po vyhlásení splatnosti požaduje peňažné prostriedky veriteľ vrátiť v poskytnutej výške, teda nie je oprávnený požadovať od odporu aj zmluvne dohodnuté úroky. S poukazom na ust. § 506 Obchodného zákonníka s tým, že na uvedenom nič nemení ani dohoda účastníkov, resp. jej uvedenie vo Všeobecných obchodných podmienkach, nakoľko takáto podmienka - zmluvné dojednanie je pre obchádzanie zákona podľa § 39 Občianskeho zákonníka absolútne neplatná.

5. Žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovaným v rozsahu 34,22 % (66,43 % : 33,57 %) podľa § 255 ods. 2 v spojení s § 262 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku.

6. Proti tomuto rozsudku žalobca podal odvolanie výlučne II. a III. výroku, ktorým navrhol rozsudok súdu prvej inštancie zmeniť a žalobe vyhovieť s poukazom na § 365 ods. 1 písm. d) Civilného sporového poriadku. Argumentoval tým, že ak by súd prvej inštancie rozhodol správne podľa zisteného skutkového stavu veci a naň nadväzujúceho právneho posúdenia, no najmä v súlade s odôvodnením jeho rozhodnutia, musel by vo výroku I. priznať žalobcovi nárok na zaplatenie sumy vo výške 1.080,76 Eur (aj v sume 84,94 Eur) spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,25 % ročne zo sumy 995,82 Eur od 1.5.2014 do zaplatenia. Ak by výrok I. rozhodnutia súdu prvej inštancie bol v súlade s jeho odôvodnením, tak potom by bol žalobca úspešný v rozsahu trov konania v rozsahu 34,22 % (67,11 % - 32,89 %).

7. Odvolanie podali aj žalovaní, ktorí navrhli napadnutý rozsudok zrušiť a žalobu zamietnuť s poukazom na § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP. Argumentovali tým, že zmluvu o prečerpaní č. 002529029R uzavreli, k prečerpaniu bežného účtu nedošlo, neobstojí ani výpočet požadovaných súm. Zo špecifikácie nie je možné posúdiť a prepočítať výšku dlhu na istine, úroku a úrokoch z omeškania, teda dôvodnosť jednotlivých nárokov, zosplatenie nemohli byť vykonané správne. Žalobca nepreukázal aktívnu a pasívne legitímáciu, ani omeškanie žalovaných.

8. K odvolaniu žalovaných sa vyjadril žalobca, ktorý uviedol, že rozsudok súdu prvej inštancie je správny. Aktívna vecná legitímácia žalobcu a pasívna vecná legitímácia žalovaných jasne vyplýva z Oznámenia o poskytnutí povoleného prečerpania k žiadosti reg. č. 002529029R zo dňa 11.9.2007, a preto považuje daný odvolací dôvod za nedôvodný. Vyjadrenie žalovaných, že bežný účet nikdy neprečerpali pôsobí zmätočne a nejasne, vzhľadom na to, že z Oznámenia o zosplatení úveru zo dňa 1.5.2014, výslovne vyplýva, že žalovaní poskytnutý úver nesplácali a boli v omeškaní s vrátením viac než dvoch splátok a súčasne aj jednej splátky po dobu dlhšiu ako tri mesiace. V návrhu na vydanie platobného rozkazu (v bode II.) špecifikoval nárok uplatňovaný v spore, jasne a podrobne uvádza, z akých čiastkových súm pozostáva žalobou uplatňovaná pohľadávka, t.j. v akej výške je dlžná istina (suma čerpaných finančných prostriedkov zo strany žalovaných), v akej výške sú dlžné úroky z úveru, v akej zmluvne dohodnutej sadzbe a z akej sumy boli účtované a tiež v akej výške sú dlžné úroky z omeškania a dlžné poplatky. Nesúhlasí s neexistenciou samotnej pohľadávky ani s tvrdeniami žalovaných o tom, že z jeho strany nebolo preukázané ich omeškanie. Niekoľkokrát upozorňoval upomienkami a výzvami na skutočnosť, že sú s úhradou jednotlivých splátok v omeškaní. Poslednou výzvou na zaplatenie dlžnej čiastky boli vyzvaní na úhradu celej dlžnej pohľadávky pod hrozbou mimoriadneho zosplatenia úveru. Omeškanie žalovaných vyplýva aj zo špecifikácie pohľadávky, že od 12/2013 žalovaní nevykonali žiadnu, ani len čiastkovú úhradu splátok.

9. Podľa ust. § 369 ods. 1 a 3 Civilného sporového poriadku, dokiaľ o odvolaní nebolo rozhodnuté, možno ho vziať späť. Ak odvolateľ vzal odvolanie späť, nemôže ho podať znova. Ak sa odvolanie, o ktorom nebolo rozhodnuté, vzalo späť, odvolací súd odvolacie konanie zastaví.

10. Právo podať odvolanie, príp. vziať odvolanie späť je dispozičným právom strany sporu. Na účinnosť späťvzatia odvolania nie je potrebný súhlas súdu ani iného subjektu, pričom podané odvolanie možno vziať späť len dokiaľ o odvolaní nebolo rozhodnuté odvolacím súdom. Ak sa odvolanie, o ktorom nebolo rozhodnuté, vzalo späť, odvolací súd odvolacie konanie zastaví a vec aj strany sporu sa dostávajú do postavenia, ako keby odvolanie nebolo podané. Lehoty, ktoré majú plynúť od právoplatnosti napadnutého rozhodnutia, potom plynú až od právoplatnosti uznesenia o zastavení odvolacieho konania (§ 369 Civilného sporového poriadku).

11. V prejednávanej veci žalobca vzal odvolanie späť predtým, než odvolací súd o ňom rozhodol, preto odvolací súd postupoval v zmysle ust. § 369 ods. 3 Civilného sporového poriadku a odvolacie konanie o odvolací žalobcu I. výrokom zastavil.

12. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“), skôr ako mohol pristúpiť k meritórnemu preskúmaniu veci na základe podaného odvolania žalovaných, musel sa zaoberať naplnením formálnych podmienok pre jeho podanie, medzi nimi prednostne otázkou, či odvolanie podal oprávnený subjekt - strana (§ 359 CSP) a dospel k záveru, že podané odvolanie žalovaných voči II. výroku napadnutého rozsudku je nevyhnutné odmietnuť (386 písm. b/ CSP), nakoľko odvolanie podala neoprávnená osoba.

13. Podľa § 359 CSP odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

14. Citované ustanovenie obmedzuje právo strany podať odvolanie. Toto obmedzenie spočíva v tom, že právo podať odvolanie priznáva strane len v tom prípade, ak bolo rozhodnutie vydané v jej neprospech. Kedy je tomu tak, je už ponechané na výklad súdu. Na strane žalovaného sa zisťuje tzv. materiálna ujma, ktorá sa určuje tým, či vydané rozhodnutie svojim obsahom znevýhodňuje žalovaného, t. j. či právne účinky rozhodnutia zhoršujú jeho právne postavenie (zúžením jeho práv alebo rozšírením jeho povinností) a či preto u neho existuje možnosť požadovať na súde vyššej inštancie odchylné rozhodnutie vo svoj prospech. Rozhodnutie bolo vydané v neprospech strany, ak bola strane spôsobená aj len nepatrná ujma. Táto ujma však musí existovať objektívne, nestačí len subjektívne presvedčenie strany, že jej bola spôsobená ujma.

15. V prejednávanej veci má odvolací súd ako orgán aplikujúci právo, teda aj citovaného ustanovenie § 359 CSP za to, že na strane žalovaných II. výrok napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie (v spojení s opravným uznesením) nevznikla žiadna ani len nepatrná ujma, ktorá by bola objektívne zistiteľná, bez ohľadu na subjektívny pocit žalovaných, keďže týmto výrokom bola žaloba voči žalovaným čiastočne zamietnutá.

16. Keďže s poukazom na vyššie uvedené, odvolanie voči II. výroku napadnutého rozsudku v danom prípade podala neoprávnená osoba, odvolací súd odvolanie žalovaných s použitím ust. § 386 písm. b) CSP odmietol.

17. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie žalovaných bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - zároveň stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie v čase jeho podania pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offo na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), bez potreby doplnenia dokazovania, keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na verejnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP), a dospel k záveru, že odvolaniu žalovaných

je možné priznať úspech, keďže rozsudok v napadnutom rozsahu (I. výrok) nie je vecne správny, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho zmenu v zmysle § 388 CSP.

18. Predmetom konania na súde prvej inštancie bola pôvodne požiadavka žalobcu na zaplatenie sumy 1.195,76 Eur (istina 995,82 Eur, úrok vo výške 81,21 Eur, úrok z omeškania 3,73 Eur, poplatky 115,- Eur), úrok 18,90 % ročne zo sumy 995,82 Eur od 1.5.2014 do zaplatenia, úrok z omeškania vo výške 8,25 % ročne zo sumy 1.080,76 Eur od 1.5.2014 do zaplatenia.

19. Zamietajúci II. výrok (suma 115,- Eur, úrok 18,90 % ročne zo sumy 995,82 Eur od 1.5.2014 do zaplatenia), s ohľadom na zastavenie odvolacieho konania o odvolaní žalobcu a odmietnutie odvolanie žalovaných v tejto časti s poukazom na odseky 11 a 16, nadobudol právoplatnosť, nie je predmetom prieskumu odvolacieho súdu.

20. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu vymedzeným rozsahom a dôvodmi odvolania žalovaných bolo posúdiť, či súd prvej inštancie rozhodol správne, ak I. výrokom uložil žalovaným zaplatiť žalobcovi spoločne a nerozdielne sumu 1.080,76 Eur (995,82 Eur + 81,21 Eur + 3,73 Eur), úrok z omeškania 8,25 % ročne zo sumy 995,82 Eur od 1.5.2014 do zaplatenia a žalobcovi priznal voči žalovaným nárok na náhradu trov konania v rozsahu 34,22 % (III. výrok).

21. Z obsahu spisu bolo zistené, že dňa 11.9.2007 uzavreli strany Zmluvu o povolenom prečerpaní č. 002529029R (na bežnom účte) vo výške 30.000,- Sk/995,82 Eur od 11.9.2007 (Oznámenie o poskytnutí povoleného prečerpania k žiadosti reg. č. 002529029R). Zároveň sa dohodli, že výška úrokovej sadzby a sadzby úroku z omeškania bude určená v Obchodných podmienkach pre povolené prečerpanie bežného účtu, ktoré tvoria súčasť Zmluvy. Podľa čl. IV bod 1 Obchodných podmienok pre povolené prečerpanie bežného účtu čerpané peňažné prostriedky až do výšky úverového limitu sú úročné úrokovou sadzbou dohodnutou pri uzatváraní zmluvného vzťahu a jej výška je uvedená v Oznámení Banky o stanovených úrokových podmienkach vkladov a úverov v slovenskej mene a je platná ku dňu, ktorý zakladá povinnosť Majiteľa účtu plniť podľa Zmluvy. Upomienkou zo dňa 4.1.2014 vyzval žalobca žalovaného 1. výšku dlhu k 3.1.2014 v sume 28,47 Eur s tým, že na bežnom účte č. 4004788091/7500 určenom na splácanie povoleného prečerpania nebol v deň splatnosti zabezpečený zostatok prostriedkov na úhradu záväzkov, ako bolo dohodnuté v zmluve o úvere č. 002529029R zo dňa 11.9.2007. Výzvou na zaplatenie zo dňa 16.1.2014 vyzval žalobca žalovaného 1. na zaplatenie sumu 63,56 Eur do 26.1.2014. Opakovanou výzvou na zaplatenie zo dňa 2.2.2014 vyzval žalobca žalovaného 1. na zaplatenie dlhu v sume 114,96 Eur. Poslednou výzvou na zaplatenie zo dňa 3.3.2014 vyzval žalobca žalovaného 1. na zaplatenie sumy 165,46 Eur (doručené dňa 6.3.2014). Oznámením o zosplatnení úveru zo dňa 1.5.2014 žalobca oznámil žalovanému 1. zosplatnenie úveru dňom 30.4.2014 a vyzval ich na zaplatenie dlžnej sumy vo výške 1.195,76 Eur vrátane príslušenstva do 11.5.2014 (doručené žalovanému 1. dňa 7.5.2014). Dňa 28.12.2018 žalovaní podali odpor, v ktorom uviedli, že nie je možné posúdiť dôvodnosť jednotlivých nárokov, keď ani zo špecifikácie nie je možné posúdiť a prepočítať výšku dlhu na istine, úroku a úrokoch z omeškania, teda nie je jasné ako k žalovanej sume dospel. Zosplatnenie nie je vykonané správne, nepreukázal aktívnu a pasívnu vecnú legitimitáciu ani omeškanie žalovaných.

22. Na preukázanie žalovanej sumy predložil žalobca spolu so žalobou Oznámenie o poskytnutí povoleného prečerpania k žiadosti reg. č. 002529029R, Obchodné podmienky pre povolené prečerpanie bežného účtu účinné od 1.11.2006, Všeobecné obchodné podmienky účinné od 1.7.2007, Úrokové sadzby - fyzické osoby platné od 15.4.2013, špecifikáciu pohľadávky na č.l. 21-22, Sadzobník pre fyzické osoby platný od 1.7.2013.

23. Nesprávnym právnym posúdením sa rozumie subsumovanie skutkového stavu pod normu hmotného práva alebo procesného práva, ktorá v hypotéze nemá také predpoklady, aké vyplývajú zo zisteného skutkového stavu t.j. súd použil nesprávnu právnu normu, alebo sice aplikoval správnu právnu normu, ale ju nesprávne interpretoval, a napokon právnu normu síce správne vyložil, ale na zistený skutkový stav ju nesprávne aplikoval.

24. Odvolací súd na rozdiel od súdu prvej inštancie dospel k záveru, že pri vyhodnotení vykonaného dokazovania každého z vykonaných dôkazov jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach, že žaloba žalobcu je nedôvodná, a to na základe odlišného právneho posúdenia, keď podľa odvolacieho súdu je na daný

prípade potrebné aplikovať ust. ktoré sú pre posúdenie vecí potrebné.

§ 132, § 150 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku,

25. Podľa § 132 ods. 1 CSP, v žalobe sa okrem všeobecných náležitostí podania uvedie označenie strán, pravdivé a úplné opísanie rozhodujúcich skutočností, označenie dôkazov na ich preukázanie a žalobný návrh.

26. Prostriedkami procesného útoku a prostriedkami procesnej obrany sú najmä skutkové tvrdenia, popretie skutkových tvrdení protistrany, návrhy na vykonanie dôkazov, námietky k návrhom protistrany na vykonanie dôkazov a hmotnoprávne námietky.

27. Podľa § 150 ods. 1 CSP, strany majú povinnosť pravdivo a úplne uvádzať podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia týkajúce sa sporu.

28. Prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany možno uplatniť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa dokazovanie končí.

29. V sporovom konaní sa uplatňuje prejednácia zásada. Strana má jednak povinnosť tvrdenia, jednak dôkaznú povinnosť. Následky spojené s ich nesplnením v podobe vecne nepriaznivého rozhodnutia nesie tá strana, ktorá tieto povinnosti nespĺnila. Medzi povinnosťou tvrdenia a povinnosťou označiť dôkazy na preukázanie tvrdení je vzájomná väzba. Pokiaľ strana nespĺní povinnosť tvrdenia, nemôže splniť ani povinnosť označiť na svoje tvrdenia dôkazy. Dôkazným bremenom sa rozumie procesná zodpovednosť strany konania za to, že v konaní neboli preukázané jeho tvrdenia a že z tohto dôvodu muselo byť rozhodnuté o veci samej v jeho neprospech. Zmyslom dôkazného bremena je umožniť súdu rozhodnúť o veci samej aj v takých prípadoch, kedy neboli preukázané určité skutočnosti významné podľa hmotného práva pre rozhodnutie o veci (či už z dôvodu nečinnosti strany, ktorá nespĺnila povinnosť označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení podľa § 132 ods. 1 CSP, alebo preto, že takáto skutočnosť nemohla byť preukázaná vôbec).

30. Iniciatíva pri zhromažďovaní dôkazov leží zásadne na stranách konania. Strana, ktorá neoznačí dôkazy potrebné na preukázanie svojich tvrdení, nesie nepriaznivé dôsledky v podobe takého rozhodnutia súdu, ktoré bude vychádzať zo skutkového stavu zisteného na základe vykonaných dôkazov. Rovnaké následky postihujú i tú stranu, ktorá síce navrhla dôkazy o pravdivosti svojich tvrdení, no hodnotenie vykonaných dôkazov súdom vyústilo do záveru, že dokazovanie nepotvrdilo pravdivosť skutkových tvrdení strany. Zákon určuje dôkazné bremeno ako procesnú zodpovednosť strany za výsledok konania, pokiaľ je určovaný výsledkom vykonaného dokazovania. Dôsledkom toho je, že tvrdenie strany nie je preukázané v tom zmysle, že súd ho nepovažuje za pravdivé na základe navrhnutých dôkazov, je pre stranu nepriaznivé rozhodnutie.

31. Teória procesného práva podmieňuje úspech strany v spore unesením bremena tvrdenia a dôkazného bremena (preukázania tvrdených skutočností). Zákon stranám ukladá povinnosť tvrdiť všetky potrebné skutočnosti; potrebnosť, teda okruh rozhodujúcich skutočností, je potom určovaný hypotézou hmotnoprávnej normy, upravujúcej sporný právny pomer strán. Rozdelenie bremena tvrdenia a dôkazného bremena medzi stranami v spore je závislé na tom, ako vymedzuje právna norma práva a povinnosti strán. Obvykle platí, že skutočnosti navodzujúce žalované právo musí tvrdiť žalobca, zatiaľ čo okolnosti toto právo vylučujúce sú záležitosťou žalovaného.

32. Navrhovanie dôkazov v civilnom sporovom konaní má priamu spojitosť s povinnosťou tvrdenia (<. 132 ods. 1, § 150 ods. 1 CSP <.). Povinnosť tvrdenia a dôkaznú povinnosť môže strana plniť od začiatku konania, v žalobe, vo vyjadrení k nej, mimo týchto procesných úkonov, v rámci prípravy pojednávania, pri odročovaní pojednávania. Povinnosť označiť dôkazy sa vzťahuje na všetky tvrdenia, ktoré sa uviedli v žalobe a vo vyjadrení žalovaného. Poslednou procesnou možnosťou splnenia dôkaznej povinnosti je okamih vyhlásenia uznesenia o skončení dokazovania (§ 154 CSP <.). Cieľom povinnosti tvrdenia a dôkaznej povinnosti je unesenie dôkazného bremena v rozsahu, v ktorom dôkazné bremeno spočíva na strane konania, bez ohľadu na jej procesné postavenie. Nesplnenie dôkaznej povinnosti prináša so sebou také rozhodnutie súdu, ktoré vychádza zo skutkového základu zisteného z dôkazov navrhnutých stranou v opačnom procesnom postavení než je ten, kto nespĺnil alebo nedostatočne splnil svoju dôkaznú povinnosť.

33. V civilnom procese sa uplatňuje tzv. neúplný apelačný systém, kedy súd je viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania a strana môže v odvolacom konaní vzniesť námietky proti postupu prvoinštančného súdu len v prípade, ak dané námietky boli už predmetom posudzovania zo strany tohto súdu. Súd druhej inštancie vystupuje len ako opravný súd, jeho úlohou nie je vykonávať nové dôkazy, či zaoberať sa novými skutočnosťami, ktoré v prvostupňovom konaní neboli produkované. Krajský súd dáva do pozornosti zásadu, ktorá platila už v rímskom práve, podľa ktorej „vigilantibus iura scripta sunt“ t. j. „práva patria len bdelym“ (pozorným, ostražitým, opatrným, starostlivým), teda tým, ktorí sa aktívne zaujímajú o ochranu a výkon svojich práv a ktorí svoje procesné oprávnenia uplatňujú včas a s dostatočnou starostlivosťou a predvídavosťou. V slobodnej spoločnosti je totiž predovšetkým vecou nositeľov práv, aby svoje práva bránili a starali sa o ne, inak ich podcenením či zanedbaním môžu strácať svoje práva majetkové, osobné, satisfakčné a pod. Je preto vždy na strane, ktorá tvrdí, že jej práva boli dotknuté, aby preukázala, že jej nárok patrí. Pri predložení dôkazov, ktoré dávajú jasný a zrozumiteľný doklad o jeho práve, možno žalobe vyhovieť.

34. Strany majú procesnú dôkaznú povinnosť, t. j. povinnosť uviesť dôkaz na preukázanie tvrdených skutočností. Procesný dôsledok spojený s dôkaznou povinnosťou môže mať za následok neunesenie dôkazného bremena. Strana, ktorá neoznačila dôkazy potrebné na preukázanie svojich tvrdení, nesie za predpokladu, že ňou tvrdená skutočnosť nebola inak preukázaná, nepriaznivé následky v podobe takého rozhodnutia súdu, ktoré bude vychádzať zo skutkového stavu zisteného na základe ostatných vykonaných dôkazov. Predpokladom dôkaznej povinnosti je teda tvrdenie skutočností stranou, tzv. bremeno tvrdenia. Medzi povinnosťou tvrdenia a dôkaznou povinnosťou je úzka vzájomná väzba. Dôsledkom toho, že tvrdenie strany nie je preukázané ani na základe navrhnutých dôkazov, ani na základe dôkazov, ktoré súd vykonal bez návrhu, je pre stranu nepriaznivé rozhodnutie. Súd musí teda zo zákona preskúmať, či skutkové tvrdenia žalobcu sú dôvodné, a pokiaľ ich žalobca v konaní jednoznačne nepreukáže, nemôžu sa na základe skutkového stavu uvedeného v žalobe domáhať zaplataenia požadovanej sumy. V sporovom konaní, kde strany stoja proti sebe a majú opačný záujem na výsledku konania, povinnosť tvrdenia (§ 150 CSP) a povinnosť dôkazná (§ 132 CSP) pre obe strany sporu sú teda odlišné a celkom samostatné.

35. Odvolací súd tak ako zrejme aj súd prvej inštancie má za to, že medzi stranami bolo uzavretá zmluva o povolenom prečerpaní, ktorá je zároveň podľa § 52 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou, ktorá podľa odvolacieho súdu spĺňa aj všetky znaky typovej zmluvy podľa zákona o ochrane spotrebiteľa. Súd prvej inštancie vec však nesprávne právne posúdil, keď neskúmal unesenie dôkazného bremena na strane žalobcu, ktorý podľa odvolacieho súdu toto neunesol. Odvolací súd má za to, že v prvom rade bolo na žalobcovi preukázať nielen existenciu zmluvného vzťahu ale aj jeho obsah s poukazom na znenie predmetnej zmluvy ako aj obsah Obchodných podmienok pre povolené prečerpanie, na ktoré odkazuje predmetná zmluva, ktoré boli účinné ku dňu jej uzavretia. Žalobca obsah zmluvného vzťahu okrem predmetnej zmluvy preukazoval obsahom Obchodných podmienok pre povolené prečerpanie účinné od 1.11.2006, Všeobecných zmluvných podmienok účinných od 1.7.2007, Prehľadom úrokových sadzieb platných od 15.4.2013. Odvolací súd má za to, že ak žalobca chce byť v konaní úspešný, musí súdu dôvodnosť pohľadávky preukázať s ohľadom na obsah zmluvného vzťahu ako aj spôsob vyčíslenia, a až v prípade, ak by žalobca dôvodnosť uplatnenej pohľadávky súdu preukázal, bolo by na žalovaných, aby predložili dôkazy preukazujúce opak.

36. V danom prípade žalobca síce preukázal, že so žalovanými mal uzavretý zmluvný vzťah právne relevantným spôsobom o prečerpaní (existencii možnosti prekročenia) peňažných prostriedkov na bežnom účte žalovaných vo výške poskytnutého prečerpania 995,80 Eur, avšak už nepreukázal spôsob splácania prečerpania ako aj iné podmienky súvisiace s poskytovaním takejto služby bankou (úroky). S námietkou žalovaných ohľadom existencie pohľadávky s poukazom na námietku, že k prečerpaniu bežného účtu nedošlo sa odvolací súd stotožnil, keď žalobca s poukazom na obsah spisu, konkrétne žaloby a ani špecifikáciu pohľadávky (na č.l. 21-22) v konaní nepreukázal podstatnú skutočnosť, a to, že bežný účet bol prečerpaný žalovanými, v žalovanej sume (konkrétnymi čiastočkami v konkrétnom mesiaci), keď o uvedenom nepredložil žiadny dôkaz, napr. formou výpisov z bežného účtu, z ktorých by bolo možné žalovanú sumu verifikovať, resp. spôsob vyčíslenia žalovanej sumy podrobiť posúdeniu v kontexte žalobcom predloženej špecifikácie pohľadávky vyhotovenej žalobcom. Vzhľadom na neunesenie dôkazného bremena ohľadom uvedeného, žalobca nepreukázal v konaní, že jeho pohľadávka voči žalovaným je dôvodná, čo malo za následok, že uplatnený nárok žalobcu, bolo treba

považovať za nepreukázaný v sume 995,80 Eur. Uvedené sa týka aj vyčísleného úroku z omeškania 3,73 Eur, ktorého spôsob vyčíslenia žalobca taktiež nijakým spôsobom nepreukázal (neuniesol dôkazné bremeno) a to ani s poukazom na obsah špecifikácie pohľadávky na čl. 21-22, z ktorej možno zistiť iba čiastkové sumy 0,01 + 0,26 + 1,08 + 2,30 (spolu 3,65 Eur iba), avšak nemožno už posúdiť spôsob ich vyčíslenia s ohľadom na deň vzniku omeškania, výšku úroku z omeškania, ako ani sumu, z ktorej boli konkrétne úroky z omeškania žalobcom vyčíslené.

37. Okrem sumy 995,80 Eur a úrokov z omeškania 3,73 Eur, si žalobca uplatnil aj vyčíslený úrok 81,21 Eur, keď tento nárok odvodzoval z pripojených Obchodných podmienok pre povolené prečerpanie bežného účtu a Prehľadu úrokových sadzieb platných od 15.4.2013. Keďže práva a povinnosti zmluvných strán sa primerane spravujú zmluvou o úvere, žalobca nepreukázal (ani) existenciu písomnej dohody zmluvných strán na uvedenom úročení povoleného prečerpania (18,90 % ročne?). Nakoľko sa jedná o spotrebiteľskú zmluvu, žalobca môže uplatňovať len úroky, ktoré boli v spotrebiteľskej zmluve zmluvnými stranami individuálne dojednané. Takú dohodu nemožno uzavrieť ani len všeobecným odkazom na Obchodné podmienky, resp. sadzobník. Nárokové zmluvné podmienky nesmú byť obsiahnuté mimo spotrebiteľskej zmluvy vo všeobecných zmluvných podmienkach, ktoré majú upravovať menej podstatné, vedľajšie dojednania. Žalobca predložil Prehľad úrokových sadzieb platné od 15.4.2013?, kde sa uvádza sadzba úroku pri povolenom prečerpaní účtu 18,90 %. Hoci Obchodné podmienky sú žalovanými podpísané (nie však žalobcom), avšak výšku úroku neobsahujú. Prehľad úrokových sadzieb sa nevzťahuje ku dňu podpísania zmluvy dňa 11.9.2007 a ani nie je podpísaný zmluvnými stranami. Zároveň tieto neboli so žalovanými individuálne dojednané, pričom je potrebné prihliadnuť aj na to, že zmluva bola uzavretá dňa 11.9.2007 a ani ku dňu jej uzavretia žalobca nepreukázal písomnú dohodu so žalovanými o výške ním požadovaného úroku. Pričom uvedené nemožno nahradiť ani zhojiť jednostranným oznámením banky, napr. formou výpisov z účtu doručovaných žalovaným na ich adresu, na ktorých by prípadne bola aj uvedená úroková sadzba prečerpania.

38. Odvolací súd v danej veci považuje za potrebné uviesť, že za platné zmluvné dojednanie nemožno považovať Obchodné podmienky, príp. Sadzobník, jednostranne určené bankou, ktoré podmienky spotrebiteľ nebol schopný ovplyvniť. Nakoľko žiadne úroky (ani poplatky) neboli dojednané zákonom predpísaným spôsobom, nebol žalobca oprávnený účtovať na ľarchu osobného účtu zriadeného pre žalovaných akékoľvek úroky. Žalobca je povinný pravdivo a úplne opísať rozhodujúce skutočnosti, pričom ich opísanie nemožno nahradiť odkazom na označené dôkazy (napr. výpisy z účtu). Strany majú v konaní povinnosť tvrdenia a dôkaznú povinnosť. Žalobca teda musí svoje uplatnené právo na zaplatenie požadovanej peňažnej sumy odôvodniť skutkovými tvrdeniami. Súd nemôže na prospech žalobcu nahrádzať nedostatok jeho skutkových tvrdení tým, že bude vykonávať dokazovanie a z jeho výsledkov odvodzovať skutkové tvrdenia o nárokoch žalobcu. Dokazovanie má slúžiť na preukazovanie skutkových tvrdení strán a nie na to, aby tieto skutkové tvrdenia boli z dokazovania zisťované.

39. Smernica 2008/48/ES <. nebráni tomu, aby členský štát vo svojej vnútroštátnej právnej úprave stanovil na jednej strane, že zmluva o úvere patrí do pôsobnosti tejto smernice a musí byť podpísaná zmluvnými stranami a na druhej strane, že táto požiadavka podpísania sa vzťahuje na všetky náležitosti tejto zmluvy. Tu je potrebné poukázať na to, že zákon o spotrebiteľských úveroch presne špecifikuje podstatné náležitosti zmluvy, z čoho vyplýva, že tieto náležitosti musia byť i podpísané účastníkmi zmluvy. Teda v prípade, že by tieto náležitosti zmluvy boli obsiahnuté vo Všeobecných obchodných podmienkach, minimálne je potrebné, aby tieto boli účastníkmi zmluvy i podpísané.

40. V tomto smere odvolací súd pripomína závery Ústavného súdu Českej republiky vo veci sp. zn. I ÚS 3512/11 cit.: „Je treba zdôrazniť, že obchodní podmienky ve spotřebitelských smlouvách na rozdíl třeba od obchodních smluv mají sloužit především k tomu, aby nebylo nezbytné do každé smlouvy přepisovat ujednání technického a vysvětlujícího charakteru. Naopak nesmějí sloužit k tomu, aby do nich v často nepřehledné, složitě formulované a malým písmem psané formě skryl dodavatel ujednání, která jsou pro spotřebitele nevýhodná a o kterých předpokládá, že pozornosti spotřebitele nejspíše uniknou (například rozhodčí doložka nebo ujednání o smluvní pokutě). Pokud tak i přesto dodavatel učiní, nepočíná si v právním vztahu poctivě a takovému jednání nelze přiznat právní ochranu.“

41. Čo je príslušenstvom pohľadávky vyplýva z § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého príslušenstvom pohľadávky sú úroky, úroky z omeškania, poplatok za omeškanie a náklady spojené s jej

uplatnením. Závazkovým právnym vzťahom je právny vzťah z ktorého veriteľovi vzniká právo na plnenie (pohľadávka) od dlžníka a dlžníkovi vzniká povinnosť splniť záväzok (§ 488 Občianskeho zákonníka). Pohľadávka v zmysle tejto zákonnej definície je peňažné plnenie (istina), na ktorú má veriteľ právo podľa hlavného záväzkového vzťahu, ku ktorého zmene (v zmysle nároku na sankcie pre omeškanie s platením) dochádza priamo zo zákona práve až omeškaním dlžníka. Úrokový záväzkový vzťah je vzťahom akcesorickým, ktorého vznik je podmienený platným hlavným záväzkovým vzťahom.

42. Keďže odvolací súd považoval nárok žalobcu na zaplateniu sumy 1.080,76 Eur (995,82 + 81,21 + 3,73) za nedôvodný, nedôvodnou je aj požiadavka žalobcu na zaplatenie úrokov z omeškania z tejto sumy vo výške 8,25 % ročne, keďže sa jedná o akcesorický vzťah.

43. S ohľadom na vyššie uvedené odvolací súd poukazuje na to, že v danej veci bolo nutné pri rozhodovaní vychádzať z navrhnutých (označených) dôkazov, ktoré žalobca pripojil k žalobe, iné dôkazy strany sporu (žalobca) nenavrhli vykonať a v danom prípade súd nemal poučovaciu povinnosť o procesných právach a povinnostiach vo vzťahu k žalobcovi, ani povinnosť odstraňovať argumentačné a dôkazné nedostatky žaloby (§ 132, § 160 ods. 3 CSP). V prejednávanej veci na podklade skutkového stavu zisteného z dôkazov predložených žalobcom, bolo nutné dospieť k záveru, že žalobca nepreukázal oprávnenosť nároku (v požadovanej výške) proti žalovaným, a preto z tohto dôvodu pre neunesenie dôkazného bremena žalobcom odvolací súd napadnutý I. výrokom postupom podľa § 388 CSP zmenil a žalobu ako nedôvodnú zamietol.

44. Na ďalšiu argumentáciu odvolateľov, už nespôsobilú ovplyvniť posúdenie rozsudku súdu prvej inštancie, odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou. I podľa už konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia ÚS SR II.ÚS 251/04, III.ÚS 209/04, II.ÚS 200/09 a podobne).

45. Podľa § 396 ods. 1 CSP, ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie, ods. 2 ak odvolací súd zmení rozhodnutie, rozhodne aj o nároku na náhradu trov konania na súde prvej inštancie.

46. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci, ods. 2 ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

47. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí, ods. 2 o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

48. Žalovaní dosiahli v konaní plný úspech (zamietnutá suma 1.195,76 Eur s príslušenstvom). V prvoinštančnom a odvolacom konaní fakticky plne úspešným žalovaným vznikol nárok na náhradu trov konania (v zmysle § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP), o ktorom v zmysle § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP musí aj bez návrhu rozhodnúť odvolací súd, keďže týmto rozhodnutím sa predmetné konanie končí. O výške náhrady trov konania v takom prípade v zmysle § 262 ods. 2 CSP rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

49. Z obsahu spisu vyplýva, že v danom prípade síce žalovaní vykonali na prvoinštančnom a odvolacom súde procesné úkony, avšak náhradu trov konania si neuplatnili a nevyčíslili a ani im z obsahu žiadne trovy v prvoinštančnom ani odvolacom konaní nevznikli.

50. Civilný sporový poriadok výslovne nerieši situáciu ak strana, ktorá na základe procesných ustanovení má nárok na náhradu trov konania, o náhradu trov zjavne neprejavila záujem, navyš podľa obsahu spisu jej v odvolacom konaní ani žiadne nevznikli.

51. Na daný prípad nie sú k dispozícii ani analogicky použiteľné ustanovenia CSP alebo iného zákona (analogia legis alebo iuris). Odvolací súd preto s použitím Základných princípov čl. 4 ods. 2 CSP aplikoval na rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania princíp racionálneho zákonodarcu a o náhrade trov žalovaného rozhodol podľa fiktívnej normy, ktorú by zvolil, ak by bol sám zákonodarcom. Vychádzal pritom z pomyselnej normy, že ak si strana náhradu trov konania neuplatní, ani jej podľa obsahu spisu v konaní žiadne nevznikli, je v súlade s čl. 17 základných princípov CSP zakotvujúcich procesnú ekonomiu rozhodnúť priamo tak, že sa jej nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva. Rozhodnutie postupom najskôr podľa § 262 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP o priznaní nároku strane na náhradu trov konania a následne súdom prvej inštancie o výške náhrady trov konania, za situácie, keď oprávnenej strane žiadne trovy v konaní nevznikli, by bolo zjavne nielen nerozumné, ale i v rozpore so zásadou hospodárnosti civilného súdneho sporu.

52. S ohľadom na uvedené odvolací súd žalovaným nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania nepriznal.

53. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Tento rozsudok nemožno napadnúť odvolaním.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).